

om, at ambassadøren udbad sig instruktion. Det ville ifølge udenrigsråden også være fuldstændig umuligt på det grundlag. På dette tidspunkt havde man jo ikke kunnet vide, hvorledes situationen ville udvikle sig. Der var tale om, at ambassadøren ville give en kort orientering om sagen.

Udenrigsrådens synspunkt havde været, at de 18 DDR-borgere måtte overtales til at forlade ambassaden.

Udenrigsråden vidste, at ambassadøren havde stor erfaring på området, og situationen havde ikke forekommet alarmerende.

Udenrigsråden erindrede, at man havde drøftet spørgsmålet om at henvende sig til de østtyske myndigheder om udrejsetilladelse for de 18. Han havde over for ambassadøren givet udtryk for sin betænkelighed herved ud fra det synspunkt, at dette kunne bringe de pågældende i myndighedernes søgelys på en sådan måde, at det kunne føre til en anmodning om udlevering.

Efter udenrigsrådens erindring havde ambassadøren svaret, at man var nødt til at anvende de kontakter, man havde, herunder myndighederne. Herefter blev røret lagt på noget abrupt efter ca. 3-4 minutters samtale. Spørgsmålet om eventuel fjernelse af de pågældende ved de østtyske myndigheders foranstaltning blev ifølge udenrigsråden overhovedet ikke drøftet.

Ambassadøren havde ingen erindring om, at samtalen var blevet afsluttet abrupt, men der kunne efter hans opfattelse være den tekniske forklaring, at samtalen var »faldet ud«, hvilket var noget, man tit var ude for.

Udenrigsråden blev, så vidt udvalget kan konstatere, ikke orienteret om, at man allerede havde kontakten DDR-myndighederne.

Det kan tilføjes, at ambassaderåden efter første gang at have talt med den overordnede embedsmand i DDR's udenrigsministeriums konsularafdeling netop kom ind på ambassadørens kontor, da denne afsluttede sin samtale. Ifølge ambassaderåden fortalte ambassadøren, at udenrigsråden havde været indforstået med, at ambassaden om fornødent lod de pågælden-

de udsætte af politiet, hvilket udenrigsråden som ovenfor anført klart har afvist.

Spørgsmålet om, hvorvidt man under samtalen var nået frem til en konklusion eller ej, var efter ambassadørens opfattelse ikke så væsentligt, idet ambassadøren indtil de nyeste reglers fremkomst, jf. nedenfor under VI, B, kunne handle på egen hånd. Det lå i ambassadørens naturlige beføjelser som »manden på stedet«. Afgørelsen var hans, og såvel det reelle som det formelle ansvar for, hvad der foregik på ambassaden, var hans.

Udenrigsråden skrev ikke umiddelbart noget ned på baggrund af samtalen, idet han havde opfattet samtalen som en foreløbig orientering og gik ud fra, at der på sædvanlig vis ville komme en telex med nærmere oplysninger og en indstilling, hvis sagen gik i hårdknude.

Udenrigsråden har over for udvalget oplyst, at han ca. kl. 14.05 i forbindelse med en rutinemæssig orientering om de løbende sager gjorde departementschef Benny Kimberg bekendt med sagen. Men på det stadium gav den ifølge udenrigsråden ikke anledning til drøftelse.

Departementschefen har ingen erindring om denne orientering. Han har imidlertid over for udvalget givet udtryk for, at hvis udenrigsråden siger, at han har nævnt det for ham, så har han formentlig gjort det. Udenrigsråden kunne bemærket godt have nævnt det i forbifarten i forbindelse med en række andre sager, men det havde, hvis udenrigsråden havde sagt noget, ikke sat nogen alarmklokker i gang hos ham.

Ca. kl. 16.00 orienterede udenrigsråden 2 af sine medarbejdere, kontorchef Martin Kofod og fuldmægtig Hans Klingenberg, begge fra Retsafdelingens 4. kontor (R.IV), om sagen. Derimod fandt han ikke behov for at orientere den sekretærvagt, der skulle tiltræde samme aften, bl.a. fordi han på baggrund af samtalen med ambassadøren troede, at sagen allerede var løst tilfredsstillende, når han ikke siden havde hørt fra ambassaden. Hvis sagen skulle dukke op hos sekretærvagten, ville denne fra sine faste instruktioner vide, hvordan der skulle forholdes med hensyn til underretning m.v.

For god ordens skyld kan det nævnes, at det over for udvalget er oplyst, at handelsråd